

Turvallisuustiedote

Saarioinen Oy yhdessä Pirkanmaan aluepelastuslaitoksen kanssa haluaa tällä tiedotteella kertoa tehdasalueella käytössä olevista kemikaaleista. Tiedotteessa on ohjeita lähiseudun asukkaille oikeista toimintatavoista mahdollisissa vaaratilanteissa. Tämän tiedotteen ajantasainen versio on luettavissa sähköisenä osoitteessa:

<https://www.saarioinen.fi/saarioinen/yritys/toiminta-eri-paikkakunnilla/>
<https://pelastustoimi.fi/pirkanmaa/palvelut/ulkoiset-pelastussuunnitelmat>

Saarioinen Oy
Isoniementie 76
36420 Sahalahti
Puh. (03) 244 7111

ADVEN

Adven Oy
PL 162
01511 Vantaa
Puh. 010 344 5000

Pirkanmaan aluepelastuslaitos
Satakunnankatu 16
33100 Tampere
Puh. (03) 565 612
(asiakaspalvelu 24 h)

Toiminta tehdasalueella

Saarioinen Oy:n valmisruokatehdas sijaitsee Kangasalan kaupungissa Sahalahdella. Tehtaan palveluksessa on noin 500 henkilöä.

Tehtaalla käytetään uunien lämmittämiseen maakaasua sekä putkikaasuna että nesteytettyinä (LNG eli liquefied natural gas). Lämpölaitos käyttää tehtaan lämmöntuotantoon kevyttä polttoöljyä ja maakaasua. Kylmälaitoksessa käytetään kylmäaineena ammoniakkia. Tehtaalla on maakaasua ja ammoniakkia varten vuodonvalvontajärjestelmät. Kevyen polttoöljyn säiliö on varustettu valuma-altaalla, johon mahdollinen vuoto voidaan kerätä.

Kylmälaitos on Saarioinen Oy:n omistuksessa ja tehdasalueella olevan lämpölaitoksen omistaa Adven Oy. Molemmilla laitoksilla on sertifioidut laatu- ja ympäristöjärjestelmät, joissa on otettu huomioon myös turvallisuuskäsitteet. Kiwa Inspecta tarkastaa järjestelmien toimivuuden vuosittain.

Turvallisuuden hallinta

Valmisruokatehdas on vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia harjoittava laitos, joka on luokiteltu turvallisuusselvityslaitokseksi. Turvallisuuden hallinta perustuu lakiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) sekä Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015).

Saarioinen Oy:llä on Sisäinen pelastussuunnitelma, jossa on varauduttu kemikaaleista aiheutuviin onnettomuuksiin. Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti koulutustilaisuuksia liittyen alkusammutukseen ja pelastautumiseen.

Pirkanmaan pelastuslaitos laatii yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa kohteesta Pelastuslain 379/2011 48§:n sekä sisäministeriön asetuksen 1286/2019 edellyttämän Ulkoisen pelastussuunnitelman, johon sisältyvät toimintasuunnitelmat kohteen suur-onnettomuustilanteisiin liittyen. Ulkoinen pelastussuunnitelma laaditaan toukokuun loppuun 2023 mennessä ja ensimmäinen harjoitus pidetään vuoden 2023 aikana ja sen jälkeen aina kolmen vuoden välein.

Onnettomuuksia, joiden vaikutusalue ulottuu tehdasalueen ulkopuolelle ovat tulipalo tai kaasuvuoto. Mahdollisessa suurpalossa haitallisia palokaasuja ja nokea voisi levitä lähialueille. Kiinteistö on varustettu palohälytinja järjestelmillä ja kameravalvonnalla. Kemikaalien varastosäiliöissä on vuodon estoon turvallisuusjärjestelmät. Jos tehdasalueella sattuu onnettomuus, joka voi aiheuttaa vaaraa laitosalueen ulkopuolella, pelastuslaitos eristää vaara-alueen ja antaa tarvittavan ohjeistuksen lähialueen asukkaille.

Tehdasalueella käytössä olevat vaaralliset kemikaalit

AMMONIAKKI, NH₃

Ammoniakki on väritön ja myrkyllinen, ilmaa kevyempi kaasu. Ammoniakki on helposti havaittavissa, sillä se on pistävän hajuista jo erittäin pieninä pitoisuuksina. Ammoniakia on tehtaan kylmälaitoksessa ja jäähdytysjärjestelmissä yhteensä 60 tonnia.

Ammoniakkin terveys- ja ympäristövaikutukset

Ammoniakki on myrkyllistä ihmisille ja vesieläimille. Se vaikuttaa ärsyttävästi hengityselimiin, silmiin ja ihoon. Suurina pitoisuuksina ammoniakki on hengenvaarallista. Nopeasti haihtuessaan paineistettu kaasu voi aiheuttaa paleltumia. Ammoniakki sitoutuu veteen, joten siltä suojaudutaan hengittämällä märän kankaan läpi.

MAAKAASU, CH₄

Maakaasu on luonnonkaasu, joka koostuu pääasiassa metaanista. Se on ilmaa kevyempää ja muodostaa ilman kanssa räjähtävän kaasuilumaseoksen. Vuodon sattuessa maakaasu haihtuu nopeasti ylempiin ilmakerroksiin.

1. MAAKAASU, kaasumainen

Kaasumaista maakaasua ei varastoida tehdasalueella, vaan se toimitetaan kohteeseen paineellisena putkea pitkin.

2. MAAKAASU, nestemäinen eli LNG (liquefied natural gas)

LNG on nesteytettyä maakaasua, joka on koostumukseltaan kirkasta, väritöntä ja myrkytöntä nestettä. Nestemäinen maakaasu toimitetaan tehtaalle säiliöautoilla ja se höyrytetään kaasumaiseksi tehtaan omalla höyrytimellä. Nesteytettyä maakaasua varastoidaan tehtaan alueella enintään 35 tonnia.

Maakaasun terveys- ja ympäristövaikutukset

Maakaasuun on lisätty hajuste mahdollisten vuotojen havaitsemiseksi. Suurina pitoisuuksina hengitettynä maakaasu voi aiheuttaa uneliaisuutta, päänsärkyä, pahoinvointia tai huimausta. Onnettomuuden seurauksena maakaasu muodostaa syttyvän kaasupilven, joka voi aiheuttaa tulipalo- ja räjähdysvaaran. Jos epäilet maakaasuvuotoa, älä sytytä tulta, äläkä kytkä sähkölaitteita tai valoja päälle tai pois päältä. Maakaasua ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi aineeksi.

KEVYT POLTTOÖLJY

Kevyt polttoöljy on palava neste, joka syttyy lämmön, kipinöiden ja liekkien vaikutuksesta. Lämpimästä kevyestä polttoöljystä haihtuva höyry muodostaa ilman kanssa syttyvän seoksen. Palaessa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita (savu, hiilimonoksidi, hiilidioksidi ja muut epätäydellisen palamisen tuotteet).

Keveyen polttoöljyn terveys- ja ympäristövaikutukset

Keveyen polttoöljyn höyryt voivat aiheuttaa suurina pitoisuuksina pahoinvointia, väsymystä tai päänsärkyä. Kevyt polttoöljy liukenee veteen ja on myrkyllistä vesieläimille ja aiheuttaa vuototapauksessa maaperän ja pohjaveden saastumisvaaran.

Toimintaohjeet suuronnettomuuden varalle

Jos vaarallisiin aineisiin liittyvä onnettomuus edellyttää väestön suojautumista, annetaan yleinen vaaramerkki.

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen laskeva ja nouseva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Vaaramerkkiin liittyy aina radion kautta annettava hätätiedote, jossa annetaan suojaumisohjeet.

Vaara ohi -merkki on minuutin pituinen, tasainen äänimerkki.

Suojauminen kaasuvaaralta

1. Kun kuulet yleisen vaaramerkin, siirry sisälle ja pysy siellä.
2. Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaatteen läpi.
3. Sammuta avotulet, kipinöivät laitteet ja muut ilmeiset sytytyslähteet.
4. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
5. Kuuntele YLE Radio Suomen kanavaa ja odota rauhallisesti ohjeita.
6. Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
7. Varmista etukäteen, että kaikki perheenjäsenet osaavat toimia vaaratilanteissa.
8. Älä poistu alueelta ilman viranomaisen lupaa tai kehotusta, ettet joudu vaaraan matkalla.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

1. Siirry pois päin tehtaalta vasta- tai sivutuuleen (ei myötätuuleen).
2. Pyri korkeaan maastokohtaan.
3. Suojaa hengitystäsi esimerkiksi kostealla vaatteella, ruoholla, turpeella tai sammaleella.

Lisäohjeita annetaan radiossa tai kaiuttimella.

**KAIKKIA PELASTUSTOIMEN ANTAMIA OHJEITA JA KÄSKYJÄ ON
NOUDATETTAVA ONNETTOMUUDEN TAPAHTUESSA!**

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Saarioinen Oy, lisätietoja:

Jari Savolainen, tekninen päällikkö, p. 050 554 8552, jari.savolainen@saarioinen.fi